

Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES – dorobek i perspektywy

Ks. Jerzy Witczak
Katowice, 24.04.2013

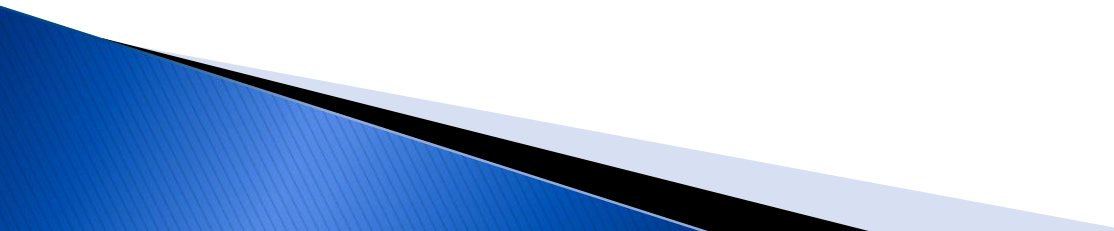
Powstanie Federacji

- ▶ 23 września 1991 roku w Warszawie – grupa inicjująca (13 bibliotek „wiodących”)
- ▶ Ks. Krzysztof Gonet – wicedyrektor Biblioteki WMSD w Warszawie
- ▶ Erygowana przez Konferencję Episkopatu Polski w dniu 18 marca 1995 roku po zatwierdzeniu statutu
- ▶ I Walne Zgromadzenie – 20 czerwca 1995 r. (obecne 43 biblioteki, wszystkich 61)

Cele Federacji

- ▶ Ujednoczenie prac nad komputeryzacją bibliotek kościelnych
- ▶ Zbudowanie jednolitego systemu komputerowego i wspólnej bazy katalogowej
- ▶ Opracowanie i wdrożenie we wszystkich bibliotekach jednolitego formatu opisu
- ▶ Wykorzystanie programu MAK („konsorcjum”)
- ▶ **Umożliwienie szerokiego i łatwego dostępu do informacji katalogowej i bibliograficznej**

Organizacja

- ▶ 18 walnych zgromadzeń Federacji (od zarejestrowania)
 - ▶ Przewodniczący Zarządu: ks. Jan Bednarczyk (1994–2001), ks. Jerzy Witczak (od 2001)
 - ▶ Dyrektor Biura ds. Rozwoju i Komputeryzacji: ks. Krzysztof Gonet (1999–2009)
 - ▶ Delegat Konferencji Episkopatu Polski: ks. bp Andrzej Siemieniowski (od 2006)
-

Biblioteki członkowskie

- ▶ Do FIDES należą 84 biblioteki, w tym:
 - 5 bibliotek szkół wyższych (UKSW, UPJPII, Bobolanum, Ignatianum, PWT Wrocław)
 - 4 biblioteki wydziałów teologicznych (Katowice, Olsztyn, Opole, Szczecin)
 - 24 biblioteki wyższych seminariów diecezjalnych
 - 13 bibliotek wyższych seminariów zakonnych
 - 5 bibliotek instytutów teologicznych
 - 3 biblioteki diecezjalne
 - 19 bibliotek zakonów męskich, 3 – żeńskich
 - 4 specjalne, 3 parafialne, 1 szkolna
- ▶ Nie należą m.in. KUL, WT UAM, WT UMK, WSD Gdańsk

Program MAK

- ▶ Wersja 1.0 w 1990 roku
- ▶ Zainstalowany od 1991 roku w ponad 80 bibliotekach kościelnych
- ▶ Wspólny format MARC BN–FIDES, od 2001 stopniowe przechodzenie na MARC21
- ▶ Oficjalny serwis MAKa prowadzony przez Biuro FIDES (porozumienie z BN, 12.06.2001)
- ▶ Zaniechanie przez BN prac nad w. 5.0 (2008)
- ▶ Zaprzestanie dystrybucji pakietu MAK przez BN – 1 stycznia 2013

Katalogi centralne

- ▶ W Internecie od 1993 roku
- ▶ Na płytach CD od 1994 roku
- ▶ Najpierw kumulacja opisów, od 2001 scalanie jednakowych (niepełne)
- ▶ Ostatnia wersja w 2005 roku
 - Centralny Katalog Książek – 30 bibliotek, 470.742 opisy
 - FIDES–Magister – 22 bazy, 29.419 opisów
 - Bibliografia Nauk Kościelnych (fragment) – 17 baz, 37.709 opisów

Troska o standardy

- ▶ Wdrożenie jednolitego formatu MARC FIDES
- ▶ Konwersja na MARC21
 - *Format MARC 21 rekordu bibliograficznego wraz z zasobem : adaptacja dla systemu MAK : wersja 2008* – rec. ks. K. Gonet, ks. J. Witczak
- ▶ Utrzymywanie i dystrybucja CKHW NUKAT jako bazy MAK – od 2003 r. (do 25 bibliotek)
- ▶ Opracowanie rzeczowe
 - „Słownik słów kluczowych z teologii” (2001)
 - „Tezaurus dla Bibliotek Kościelnych” (2009)
 - Dystrybucja Słownika JHPBN (od 2013)

Multiwyszukiwarka FIDKAR

- ▶ Uruchomiona 16 października 2004 r.
- ▶ Programy FIDKAR i FIDSERW opracowane dla Federacji, służą i bibliotekom niekościelnym, w tym również BN
- ▶ „Katalog rozproszony” Federacji FIDES
 - Katalogi 45 bibliotek kościelnych (42 z FIDES)
 - Katalogi prac dyplomowych – 21
 - Bibliografie FIDES – 15 baz, w tym główna: Elektroniczna Bibliografia Nauk Teologicznych
 - Inne katalogi i bibliografie – 19

Problemy

- ▶ Nadmiar informacji w wynikach wyszukiwania
- ▶ Niepełna informacja – tylko 42 biblioteki FIDES (50%), z tego 21 online
- ▶ Nieaktualna informacja – 12 katalogów starszych niż rok
- ▶ Jakość opisów – 23 w formacie MARC21, reszta MARC–FIDES, większość bibliotek nie używa kartotek wzorcowych
- ▶ Brak wykwalifikowanych bibliotekarzy
- ▶ Jakie rozwiązanie? Katalogi centralne, współkatalogowanie, program Koha?

Księgozbiór Wirtualny

- ▶ Uruchomienie 27 września 2006 r.
- ▶ 10. biblioteka cyfrowa *dLibra* w Polsce
- ▶ Publikacji dostarczają głównie: FIDES, 6 bibliotek, 3 redakcje, p. Ryszard Żmuda
- ▶ Stan na dziś:
 - 1426 publikacji
 - 2 750 000 wizyt
 - *Atlas Minor Gerardi Mercatoris* z 1610 – 104 tys.
 - 53. miejsce w Federacji Bibliotek Cyfrowych
 - Podpisana umowa z Europeaną (2012 r.)

Kryzys roku 2009

- ▶ Wycofanie się ks. Krzysztofa Goneta i likwidacja Biura ds. Rozwoju i Komputeryzacji
- ▶ Brak serwisu programu MAK
- ▶ Przeniesienie serwera FIDES do Wrocławia (Papieski Wydział Teologiczny)
- ▶ Zmiana administratora centralnych serwisów informacyjnych
- ▶ Udostępnianie CKHW online w postaci spakowanego archiwum

Elektroniczna Bibliografia Nauk Teologicznych (EBNT)

- ▶ Od października 2009 – projekt i rozpoczęcie rozmów z Biblioteką Narodową
- ▶ 25 października 2010 – podpisanie listu intencyjnego (dyr. Tomasz Makowski i ks. Jerzy Witczak)
- ▶ Listopad 2010 – przekazanie przez BN pierwszych 52 tys. opisów, kolejne co miesiąc, opracowanie i porządkowanie bazy
- ▶ Konwersja i scalenie starych bibliografii FIDES
- ▶ 2 kwietnia 2011 – oficjalne uruchomienie (62748 opisów, w tym 6294 z FIDES)

Charakterystyka EBNT

- ▶ Pełna zawartość czasopism
- ▶ Zawartość prac zbiorowych
- ▶ Głównie publikacje wydawane przez uczelnie kościelne i wydziały teologiczne
- ▶ Zakres czasowy zasadniczo od 1980 r.
- ▶ Format MARC21
- ▶ Wkład FIDES
 - Porządkowanie i poprawianie BZCZ po konwersji
 - Dodawanie streszczeń, tytułów obcojęzycznych i linków do pełnych tekstów

EBNT po dwóch latach

- ▶ 80270 opisów, w tym 11735 z FIDES (14,6%)
- ▶ 190 tytułów czasopism (72621 rekordów, w tym 4086 z FIDES – uzupełnienia)
- ▶ 386 prac zbiorowych (7649 opisów z FIDES)
- ▶ Udział 5 bibliotek – Białystok, Katowice, Kraków–Misjonarze, Opole, Wrocław
- ▶ Ujednolicenie haseł autorskich wg NUKAT
- ▶ Trwa ujednolicanie haseł przedmiotowych
- ▶ Testy w systemie Koha

„Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”

- ▶ Półrocznik wydawany od 1995 roku, red. nacz. ks. Jan Bednarczyk (Biblioteka PAT)
- ▶ Od 2009 jest czasopismem recenzowanym
- ▶ Od 2012 – red. nacz. B. Warząchowska
- ▶ 22 numery, w tym 13 podwójnych, 4400 stron
- ▶ Całość zdigitalizowana i dostępna w digital.fides.org.pl
- ▶ Pełna bibliografia w EBNT – 407 pozycji z linkami do tekstów

Współpraca międzynarodowa

- ▶ FIDES od 1995 roku jest członkiem BETH (Bibliothèques Européennes de Théologie) – jednym z dwunastu
- ▶ Wymiana informacji, dzielenie się doświadczeniami i oferty konsorcyjnej
- ▶ Dary książkowe od Theological Book Network – 3 transporty (2008, 2010, 2012)
- ▶ We wrześniu 2014 walne zgromadzenie BETH we Wrocławiu

Podsumowanie

- ▶ Centralny Serwis Informacyjny FIDES
 - www.fides.org.pl
 - <http://fidkar.fides.org.pl>
 - <http://digital.fides.org.pl>
- ▶ Znajdź nas na Facebooku (250 fanów)
- ▶ E-mail: witczak@pwt.wroc.pl

